

Растко Петаковић¹

Преглед Закона о заштити конкуренције²

УДК 339.137.2.025(497.11)(094.5)

Закон о заштити конкуренције Народна скупштина Републике Србије усвојила је 14. септембра 2005. године, а Закон је ступио на снагу 22. септембра 2005. године. Закон регулише питања конкуренције – повреде конкуренције, злоупотребу доминантног положаја, концентрације привредних субјеката и мере којима се ова питања регулишу. Поред тога, Законом се успоставља државна Комисија за заштиту конкуренције, која ће бити надлежна за питања конкуренције на тржишту Републике Србије.

Овај преглед (коментар) има за циљ приказ закона у целости, његових појединачних одредаба, као и евентуалне проблеме који се могу појавити у његовој примени.

1. Увод

Слободно тржиште и подстицање конкуренције представљају основна начела и темељ модерних тржишних привреда. Обезбеђење слободног приступа, равноправност учесника и фер правила на тржишту приоритети су модерних законодавстава.

¹ Заједничка адвокатска канцеларија, Карановић & Николић Адвокати

² Чланак је одобрен од стране Правног комитета Савета страних инвеститора у Србији

У Републици Србији, начело слободног тржишта подигнуто је на ниво уставног начела (члан 55.), као и заштита конкуренције, кроз забрану монополистичког понашања субјеката на тржишту (члан 64.). Ради илустрације, у члану 64. Устава Републике Србије наводи се (став 3.):

"Противустан је сваки акт и свака радња којима се ствара или подстиче монополски положај, односно на други начин ограничава тржиште."

Ова одредба Устава представља основ за доношење закона којим се штити конкуренција и равноправност учесника на тржишту, као правног механизма за кориговање потпуно слободног тржишта.

У складу са поменутиим начелима, а кроз перспективу приступања Србије Европској унији, за питање заштите конкуренције и обезбеђивања слободне тржишне утакмице, од изузетног су значаја критеријуми из Копенхагена (критеријуми за приступање Европској унији), посебно економски критеријум, односно захтев за функционалном тржишном привредом, као и критеријум који се односи на способност потенцијалне државелчанице да преузме обавезе које проистичу из чланства у Унији, односно прихватање *acquis communautaire* (свеукупног правног система Европске уније). С тим у вези, усвајање нове легислативе може се посматрати пре као резултат тежње за даљим приближавањем Европској унији, него као законодавна акција усмерена ка даљем снажењу уставних начела о слободи тржишта и спречавању монопола.

Као потврду наведеног, битно је истаћи да је у Србији питања заштите конкуренције уређивао Антимонополски закон, донет 1996. године, који је по усвајању новог закона престао да важи. Упркос чињеници да је наведени закон усвојен, а Антимонополска комисија формирана, закон није примењиван, а

